

No. 51011

**Estonia
and
Ukraine**

**Agreement between the Republic of Estonia and Ukraine on Social Security. Tallinn,
5 October 2010**

Entry into force: *1 February 2012, in accordance with article 21*

Authentic texts: *Estonian and Ukrainian*

Registration with the Secretariat of the United Nations: *Estonia, 1 July 2013*

**Estonie
et
Ukraine**

**Accord entre la République d'Estonie et l'Ukraine relatif à la sécurité sociale. Tallin,
5 octobre 2010**

Entrée en vigueur : *1er février 2012, conformément à l'article 21*

Textes authentiques : *estonien et ukrainien*

Enregistrement auprès du Secrétariat de l'Organisation des Nations Unies : *Estonie,
1er juillet 2013*

[ESTONIAN TEXT – TEXTE ESTONIEN]

**EESTI VABARIIGI
JA
UKRAINA
SOTSIAALKINDLUSTUSLEPING**

Eesti Vabariik ja Ukraina (edaspidi *lepingupooled*) on eesmärgiga arendada koostööd sotsiaalkindlustusvaldkonnas kokku leppinud järgmises.

I. ÜLDSÄTTED

**Artikkel 1
Mõisted**

1. Lepingus kasutatakse järgmisi mõisteid:

- 1) *õigusaktid* – lepingupoolde õigusaktid, millele on viidatud artiklis 2;
- 2) *pädev võimuorgan* – lepingupoolde õigusaktide kohaldamise eest vastutav ministeerium;
- 3) *pädev asutus* – lepingupoolde õigusakte kohaldav lepingupoolde asutus;
- 4) *kindlustusperiood* – maksu-, makse-, elamis- või töötamisperiood, mis on vastavalt määratletud või tunnustatud õigusaktides, mille kohaselt need täitused, ja kõik sellistena käsitletavad perioodid, kui nimetatud õigusaktid võrdsustavad need vastavalt maksu-, makse-, elamis- või töötamisperioodiga;
- 5) *toetus, pension, hüvitis* – lepingupoolde õigusaktidega ettenähtud rahaline väljamakse ja toetuse, pensioni või hüvitise suurenus, juurdemaks või lisa;
- 6) *elamine*:
 - i) Eesti Vabariigi puhul elamine Eesti Vabariigi territooriumil alalise elanikuna või tähtajalise elamisloa alusel;
 - ii) Ukraina puhul elukoht Ukraina õigusaktide kohaselt;
- 7) *pereliige* – lepingupoolde õigusaktide alusel sellena määratletud isik;
- 8) *ülalpeetav* – lepingupoolde õigusaktide alusel sellena määratletud isik.

2. Muid lepingus esinevaid mõisteid kasutatakse õigusaktides määratletud tähenduses.

**Artikkel 2
Lepingu kohaldamisala**

1. Lepingut kohaldatakse järgmiste õigusaktide suhtes:

- 1) Eesti Vabariigi puhul õigusaktid, mis käsitlevad:
 - i) riiklikku pensionikindlustust;
 - ii) rahalisi hüvitisi tööõnnetuse või kutsehaiguse korral;
 - iii) töötutoetust ja töötuskindlustushüvitist;
 - iv) vanemahüvitist ja riiklikke peretoetusi (edaspidi *peretoetused*);
 - v) matusetootust.

- 2) Ukraina puhul õigusaktid, mis käsitlevad:
 - i) üldkohustuslikku riiklikku pensionikindlustust;
 - ii) üldkohustuslikku riiklikku sotsiaalkindlustust tööstusettevõttes töökohustuste täitmisel saadud vigastuse korral ja tööväime kaotuse põhjustanud kutsuhaiguse korral;
 - iii) üldkohustuslikku riiklikku sotsiaalkindlustust töötuse korral;
 - iv) riiklikku abi peredele lapse sünni ja kuni kolmeaastaseks saamiseni hooldamise korral (edaspidi *peretoetused*);
 - v) matusetoetust.

2. Lepingupoolte pädevad võimuorganid esitavad üksteisele kohaldatavate õigusaktide nimekirjad lepingu sõlmimise ajal ning teatavad õigusaktide muudatustest ja uutest õigusaktidest üks kord aastas hiljemalt 1. juulil.

3. Kui lõikest 4 ei tulene teisiti, kohaldatakse lepingut ka nende õigusaktide suhtes, millega muudetakse, täiendatakse, ühendatakse või asendatakse lõikes 1 loetletud õigusakte.

4. Lepingut kohaldatakse ka nende õigusaktide suhtes, millega lepingupool näeb ette uue toetuse-, pensioni- või hüvitisesaajate rühma või uue toetuse, pensioni või hüvitise, kui ühe lepingupoolte pädev asutus teatab sellest kirjalikult teise lepingupoolte pädevale asutusele. Kui teise lepingupoolte pädev asutus alates teatise saamisest 6 kuu jooksul ei teata teisiti, siis loetakse, et teine lepingupool on nõus lepingu kohaldamisala täiendamisega.

Artikkel 3

Lepingu subjektid

Lepingut kohaldatakse isikule, kelle kohta kehtivad või on kehtinud asjakohase lepingupoolte sotsiaalkindlustusalased õigusaktid, mis on kindlaks määratud käesoleva lepingu artiklis 2.

Artikkel 4

Võrdne kohtlemine

Isikutele, kelle suhtes lepingut kohaldatakse ja kes elavad ühe lepingupoolte territooriumil, võimaldatakse selle lepingupoolte õigusaktide alusel samasuguseid toetusi, pensione ja hüvitisi ning neil on samasugused kohustused kui selle lepingupoolte kodanikel.

Artikkel 5

Toetuste, pensionide või hüvitiste samaaegse väljamaksmise vältimine ning isikule kohaldatavad õigusaktid

1. Kui lepingus ei sätestata teisiti, siis ühe ja sama kindlustusperioodi eest ei määrata ega säilitata õigust mitme samaliigilise toetuse, pensioni ega hüvitise saamiseks.

2. Kui lepingus ei sätestata teisiti, kohaldatakse lepingupoolte territooriumil töötavale isikule selle lepingupoolte õigusakte, kelle territooriumil ta töötab, sõltumata tema elukohast.

3. Kui lepingus ei sätestata teisiti, kohaldatakse füüsilisest isikust ettevõtjale selle lepingupoole õigusakte, kelle territooriumil ta tegutseb, sõltumata tema elukohast.

4. Lõigetes 2 ja 3 nimetatud isikule, kes töötab või tegutseb mõlema lepingupoole territooriumil, kohaldatakse selle lepingupoole õigusakte, kelle territooriumil ta elab.

5. Siiski:

- 1) isikule, kes on tööle võetud ühe lepingupoole territooriumil ja kelle tööandja läheta teise lepingupoole territooriumile töötama sama tööandja heaks, kohaldatakse esimese lepingupoole õigusakte tingimusel, et lähetus ei kesta kauem kui 24 kuud;
- 2) ühe lepingupoole ametkonna või riigiasutuse poolt teise lepingupoole territooriumile lähetatud riigiteenistujale ja riigiteenistujaga võrdsustatud isikule kohaldatakse esimese lepingupoole õigusakte;
- 3) laevapere liikmele ning laeval töötavale isikule kohaldatakse selle lepingupoole õigusakte, kelle lipu all laev sõidab;
- 4) mõlema lepingupoole territooriumil rahvusvahelisi vedusid teostavas õhu-, raudtee- või autotranspordiettevõttes töötavale isikule kohaldatakse selle lepingupoole õigusakte, kelle territooriumil ettevõtte on registreeritud.

6. Lepingupoolte pädevad võimuorganid või pädevad asutused võivad kirjalikult kokku leppida erisusi artiklis 5 sätestatust, kui see on teatud kindlustatud isikute huvides vajalik.

II. HÜVITISI KÄSITLEVAD SÄTTED

Artikkel 6 Pensionid

1. Kui õigus saada pensioni tekib lepingupoole õigusaktide alusel teise lepingupoole õigusaktide kohaselt täitunud kindlustusperioode arvestamata, määrab asjakohane lepingupool pensioni ainult oma õigusaktide alusel arvesse võetavate kindlustusperioodide eest, olenemata sellest, kumma lepingupoole territooriumil elatakse.

2. Kui õigus saada pensioni tekib kindlustusperioodide liitmisel, arvestatakse pensioni määramisel kindlustusperioode, mis on täitunud kummagi lepingupoole õigusaktide kohaselt, tingimusel et teine lepingupool ei maksa pensioni nende kindlustusperioodide eest. Kumbki lepingupool arvestab ja maksab pensioni tema territooriumil täitunud kindlustusperioodide alusel, kui käesolevas lepingus ei sätestata teisiti.

3. Kui õigus saada pensioni tekib eriseaduse alusel või teatud erialal või tingimustes töötamise korral, määrab ja maksab eripensioni ainult see lepingupool, kelle territooriumil on õigus eripensionile tekkinud, ja ainult selle lepingupoole õigusaktide alusel. Teatud erialal või tingimustes töötamise korral lepingupoolte õigusaktide alusel täitunud töötamise perioode ei liideta. Kui kummagi lepingupoole eespool nimetatud õigusaktide alusel ei teki õigust saada eripensioni, arvestatakse neid perioode pensioni määramisel üldistel alustel.

4. Kui ühe lepingupoole õigusaktide alusel täitunud kindlustusperioodide kogupikkus ei ületa ühte aastat, arvestab teise lepingupoole pädev asutus neid perioode pensioni määramisel ja väljamaksmisel; töötasu nende perioodide eest ei arvestata.

5. Kui pensionär asub pärast lepingu jõustumist ühe lepingupoole territooriumilt elama teise lepingupoole territooriumile, jätkab pensioni väljamaksmist selle määranud lepingupool.

6. Vanaduspensionieas isikule, kes saab ühe lepingupoole õigusaktide alusel vanadus- või töövõimetuspension, ei määrata teise lepingupoole õigusaktide alusel toitjakaotuspension ega Eesti Vabariigi rahvapension. Määratud toitjakaotuspension maksmine lõpetatakse, kui teine lepingupool määrab oma õigusaktide alusel vanadus- või töövõimetuspension.

7. Määratud Eesti Vabariigi rahvapension maksmine lõpetatakse, kui teine lepingupool määrab pensioni oma õigusaktide alusel.

8. Pensioni määramisel arvestavad kummagi lepingupoole pädevad asutused kindlustusperioode ja töötasu oma riigi õigusaktide kohaselt.

Artikkel 7

Kolmanda riigi õigusaktide kohased perioodid

Kui isikul ei ole õigust saada pensioni lepingupoolte õigusaktide kohaselt arvessevõetavate kindlustusperioodide alusel, määratakse pensioni saamise õigus kindlaks nii, et need kindlustusperioodid liidetakse kindlustusperioodidega, mis on täitunud sellise kolmanda riigi territooriumil, kellega mõlemad lepingupooled on sõlminud kindlustusperioodide liitmist ettenägeva sotsiaalkindlustuslepingu.

Artikkel 8

Kahju hüvitamine töökohustuste täitmisega seotud tööõnnetuse, kutsehaiguse või neist põhjustatud surma korral

1. Töökohustuste täitmisega seotud tööõnnetuse, kutsehaiguse või neist põhjustatud surma korral määrab ja maksab hüvitist selle lepingupoole pädev asutus, kelle õigusakte kohaldati ajal, mil isik sai töövigastuse või lõpetas kutsehaiguse põhjustanud kutsealal töötamise. Isikul on õigus taotleda hüvitise määramist, olenemata sellest, kumma lepingupoole territooriumil tuvastati töökohustuste täitmisega seotud tööõnnetus, kutsehaigus või neist põhjustatud surm. Lepingupoole pädev asutus määrab hüvitise üksnes oma õigusaktide kohaselt.

2. Kui kutsehaige saab hüvitist ühe lepingupoole pädevalt asutuselt ja seoses tervise halvenemisega pöördub teise lepingupoole pädeva asutuse poole, makstakse hüvitist järgmiselt:

- 1) kui kutsehaige ajal, mil talle kohaldati teise lepingupoole õigusakte, ei teinud haiguse süvenemist esile kutsuda võivat tööd, maksab hüvitist esimese lepingupoole pädev asutus oma õigusaktide alusel, võttes arvesse haiguse süvenemist;